

הכרעת דין וגזר דין

1. הנקבל הינו סטודנט בפקולטה למדעי הרוח בחוג לארכיאולוגיה. במסגרת הקורס "כלכלה ומסחר בעת העתיקה" היה על הנקבל להגיש מבחן בית כמטלת סיכום בקורס. המבחן כלל שאלה אחת בה התבקשו התלמידים לבחור מקרה מבחן ארכיאולוגי ואותו לנתח לאור כלים תיאורטיים שנלמדו בכיתה. מבדיקת העבודה שהגיש הנקבל עלה כי המבוא לעבודה הועתק מילה במילה מוויקיפדיה ללא הפניה או ציון עובדת ההעתקה. בנוסף, הנקבל עשה שימוש במאמר מהאינטרנט של רפאל בנבנישתי – "גאות ושפל בדרך הבשמים העתיקה" אשר נכלל ברשימה הביבליוגרפית ואוזכר פעם אחת בלבד בעבודה, כאשר בפועל קטעים נרחבים מהעבודה הועתקו מהמאמר לרבות העתקת מראי המקום המקוריים מהמאמר והסתרת עובדה זו.
2. הקובלת טענה כי במעשים אלו עבר הנקבל עבירה של הונאה בבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו – עבירה לפי סעיף 29.3 לתקנון המשמעת – סטודנטים (תשס"ח). כמו כן, עבר הנקבל לטענת הקובלת על עבירה של הפרה של הוראות המתייחסות לבחינה, עבודת בית, עבודה סמינריונית, עבודת גמר או עבודה אחרת המוטלת על התלמיד בקשר עם לימודיו, לרבות הוראות בדבר התנהגות במהלך בחינה בכתב או בעל פה – עבירה לפי סעיף 29.4 לתקנון המשמעת – סטודנטים (תשס"ח).
3. לאחר שנקבע דיון הוכחות, החליט הנקבל להודות בעובדות ובאשמה, ודיון ההוכחות הפך להיות דיון טיעונים לעונש.
4. הקובלת טענה כי יש במעשי הנאשם חומרה מיוחדת. לא רק שהנקבל העתיק קטעים שלמים מוויקיפדיה ומבנבנישתי, הנקבל גם ניסה להסוות את ההעתקה על ידי שילוב של הערות שוליים, אותן לקח ממאמרו של בנבנישתי, בתוך הטקסט המועתק. לאור כך, ביקשה הקובלת להשית על הנקבל הרחקה בפועל לשני סמסטרים, פסילת הקורס נשוא הקובלנה והרחקה על תנאי של שני סמסטרים למשך שנתיים. הקובלת ציינה שסף ענישת המינימום הוא אמנם שנת הרחקה מלאה (המביאה גם לרישום בגיליון הציונים) אבל בשל הנסיבות האישיות המקלות של הנקבל היא מסתפקת בבקשת הרחקה לשני סמסטרים בלבד (שאינה כרוכה ברישום בגיליון הציונים).
5. הנקבל מצדו גרס שיש להקל בעונשו שכן הוא בהחלטה להודות הוא קיבל אחריות מלאה על מעשיו והפנים את חומרתם, אין לו הליכים משמעתיים קודמים והוא גם סובל מהפרעת קשב וריכוז חמורה שהקנתה לו אחוזי נכות בביטוח לאומי. הנקבל אף הדגיש בפני בית הדין את החשיבות שיש בעיניו לסיום לימודיו וביקש לצמצם את ההרחקה מהלימודים למינימום האפשרי ו/או להמירה בעבודות שירות.

6. במהלך הדיון שהתפתח בין הצדדים, לא השתכנעתי בטענתה השנייה של הקובלת בדבר כוונה וניסיון מתוחכם של הנקבל להסתיר את ההעסקה. יחד עם זאת, גם לא השתכנעתי שהנקבל אכן קיבל אחריות מלאה למעשיו כפי שטען. כפי שניתן ללמוד מהפרוטוקול המתומלל, דיון הטיעונים לעונש היה רצוף בטענות של הנקבל ושל בא כוחו מהם עולה כי כלל לא ברור שהנקבל אכן מבין מהו בדיוק המעשה האסור שעשה ומדוע הוא חמור. הרושם שנותר בסוף הדיון היה שהנקבל אמנם הציג עצמו כמי שהפנים את חומרת מעשיו, אבל קבלת האחריות והבעת החרטה, ככל שהייתה, נעשתה לצרכים טקטיים בלבד.

7. לאור כך, החלטתי לקבל את עמדת הקובלת בעניין העונש. הגם שיש לי ספקות בשאלה האם הנסיבות האישיות של הנקבל אכן מצדיקות את ההקלה והירידה מסף הענישה המינימלי הקבוע בתקנון, בכל מקרה אין מדובר בסטייה משמעותית דיה כדי להצדיק התערבות בשיקול דעתה של הקובלת במקרה זה.

8. לאור כך, אני גוזר על הנקבל:

- הרחקה בפועל לשני סמסטרים (סמסטר א' וב' תשע"ו).
- פסילת הקורס נשוא הקובלנה.
- הרחקה על תנאי של שני סמסטרים למשך שנתיים.

9. ניתן ביום _____ בהיעדר הצדדים. יפורסם ללא שם הנקבל.

ד"ר עמית פונדיק
סגן ממונה על המשמעת